

**آیین نامه تأسیس مرکز خدمات کاهش آسیب وابستگی به
مواد**

آیین نامه تأسیس مرکز خدمات کاهش آسیب وابستگی به مواد (Drop In Center) یا مرکز گذری

عنوان قانون:	متن قانون:
مقدمه (از آیین نامه ها)	به استناد ماده (۸) قانون تشکیل وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۶۴ و آیین نامه اجرایی آن مصوب سال ۱۳۶۵ هیأت محترم وزیران و اصلاحات سال ۱۳۶۶ و بندهای (۱۱) ، (۱۲) و (۱۶) ماده (۱) قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۶۷ و ماده (۲۴) قانون مربوط به امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب سال ۱۳۳۴ و اصلاحات بعدی آن ، آیین نامه تأسیس مرکز خدمات کاهش آسیب وابستگی به مواد به شرح ذیل تدوین می گردد :
ماده ۱ (از آیین نامه ها)	فصل اول_ تعاریف : ماده (۱) _ جهت رعایت اختصار در این آیین نامه به وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی " وزارت " ، به معاونت درمان / بهداشتی دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی " معاونت " ، به مرکز گذری " مرکز " ، به مرکز مشاوره بیماری های رفتاری " مرکز مشاوره " ، به واحد درمان با داروهای آگونیست " واحد " ، به مؤسس حقیقی / حقوقی مرکز " مؤسس " و به مجوز تأسیس (بهره برداری) مرکز گذری " مجوز " گفته می شود.
ماده ۲ (از آیین نامه ها)	مرکز گذری : مرکز گذری محلی است که در آن معتادان تزریقی سخت دسترس از محیطی حمایتی بهره مند می شوند و به طور رایگان از خدمات کاهش آسیب برخوردار می گردند. در مرکز گذری خدمات حمایتی مانند غذای سبک ، پوشاک ، اماکن استحمام و پانسمان های سطحی نیز ارائه می شود. هر مرکز گذری می تواند دارای یک یا چند تیم سیار و یک واحد درمان نگهدارنده با داروهای آگونیست باشد.
ماده ۳ (از آیین نامه ها)	کاهش آسیب : مجموعه سیاست ها یا برنامه هایی است که در جهت کاهش عواقب منفی بهداشتی ، اجتماعی و اقتصادی مصرف مواد طراحی شده ، تا حتی با ادامه مصرف مواد توسط افراد هدف ، نتایج مذکور محقق گردد. گروه های هدف در برنامه های کاهش آسیب مواد ، غالباً گروه های حاشیه ای و سخت دسترس هستند ، لذا برنامه های کاهش آسیب باید از بدو شروع فعالیت ، روش مشخصی برای دسترسی به آنها داشته باشند.
ماده ۴ (از آیین نامه ها)	خدمات کاهش آسیب عبارتند از : ۱. برقراری ارتباط با مصرف کنندگان مواد ۲. آموزش ، اطلاع رسانی و مشاوره با افراد دارای رفتار پرخطر ۳. آموزش ، اطلاع رسانی و آگاه سازی آحاد جامعه و کارکنان مشاغل مرتبط با افراد مصرف کننده مواد ۴. مشاوره و نمونه گیری جهت انجام آزمایش HIV و سایر عفونت های منتقله از طریق تزریق و رفتار جنسی محافظت نشده تحت ضوابط معاونت ۵. درمان نگهدارنده مصرف کنندگان مواد با داروهای آگونیست تبصره _ انجام سم زدایی در مرکز گذری ممنوع می باشد. ۶. در دسترس قرار دادن سرنگ ، سرسوزن و وسایل تزریق استریل ۷. توزیع مواد ضدعفونی کننده ۸. تشویق به استفاده از کاندوم ، ترویج کاندوم و ارائه آموزش های مربوط به رفتار جنسی سالم ۹. ارائه برنامه هایی مانند تیم سیار جهت افزایش دسترسی به مصرف کنندگان سخت دسترس ۱۰. تشکیل گروه های همیار برای آموزش و اجرای برنامه های کاهش آسیب ۱۱. ارائه حمایت های اجتماعی مانند تغذیه ، پوشاک و استحمام تبصره ۱_ هر مرکز می تواند با هماهنگی و اجازه معاونت ، حداقل یک یا تمامی خدمات حمایتی فوق را ارائه نماید. تبصره ۲_ ارائه خدمات حمایتی بستگی به امکانات هر مرکز داشته و ارائه روزانه آن الزامی نمی باشد اما مرکز موظف است مشخص و اعلام نماید چه خدماتی را در چه روزی از ماه ارائه می نماید. تبصره ۳_ شرایط تحویل غذا ، پوشاک و استحمام ، تابع ضوابط مرکز سلامت محیط و کار می باشد.

۱۲. ارائه برخی خدمات بهداشتی اولیه نظیر بانسمان طبق ضوابط و مقررات وزارت که توسط معاونت ابلاغ می گردد.

۱۳. ارجاع به مراکز مشاوره جهت انجام مشاوره ایدز و سایر عفونت های قابل انتقال از راه تزریقی و جنسی و آزمون های مربوطه در مراکز که این خدمات ارائه نمی شود.

۱۴. ارجاع به مراکز درمان سوء مصرف مواد در مواردی که تمایل به ترک وجود دارد.

۱۵. ارجاع به واحدهای درمان نگهدارنده با داروهای آگونیست در صورتیکه در خود مرکز موجود نباشد.

۱۶. ارجاع به مراکز بهداشتی ، درمانی و بیمارستان ها در مواردی که نیاز به مداخلات پزشکی وجود دارد.

ماده ۵ (از آیین نامه ها)

تیم سیار : تیمی دو یا چند نفره است که با مراجعه به مناطق محل تجمع و زندگی مصرف کنندگان مواد که به دلایل مختلف به مرکز گذری یا سایر مراکز بهداشتی ، درمانی دسترسی ندارند یا مراجعه نمی کنند ، ضمن ایجاد ارتباط با آنها خدمات اولیه کاهش آسیب را ارائه نموده و در صورت امکان آنان را با مراکز گذری ، مراکز مشاوره ارائه دهنده خدمات مرتبط می سازد.

ماده ۶ (از آیین نامه ها)

معتادان خیابانی سخت دسترس : افرادی که سوء مصرف مواد داشته و به هر علتی به مراکز بهداشتی ، درمانی دسترسی ندارند یا به آنها مراجعه نمی کنند و در نتیجه از اطلاعات و خدمات ارائه شده در مراکز مذکور که در جهت یادگیری و بکارگیری روش های محافظت در برابر ابتلاء به عفونت های منتقل شونده از راه خون و کاهش سایر آسیب های اعتیاد است محروم می باشند.

ماده ۷ (از آیین نامه ها)

درمان نگهدارنده با مواد آگونیست : مطابق با آخرین پروتکل درمان سوء مصرف مواد با داروهای آگونیست ابلاغی از وزارت تعریف می شود.

ماده ۸ (از آیین نامه ها)

واحد درمان نگهدارنده با داروهای آگونیست : مطابق با آخرین آیین نامه راه اندازی مرکز درمان سوء مصرف مواد و پروتکل درمان وابستگی به مواد افیونی با داروهای آگونیست ، ابلاغی از وزارت تعریف می شود.

ماده ۹ (از آیین نامه ها)

برنامه سرنگ و سوزن : برنامه ای است که به تحویل سرنگ و سوزن ، جمع آوری سوزن و سرنگ های مستعمل و ارائه مشاوره و آموزش به افراد سوء مصرف کننده تزریقی درخصوص تزریق ایمن می پردازد. این برنامه همچنین به ارزیابی افراد از نظر ابتلاء به بیماری های منتقل شونده از راه خون اختصاص دارد.

ماده ۱۰ (از آیین نامه ها)

مرکز مشاوره بیماری های رفتاری : مرکزی است که تحت نظر معاونت و در مراکز بهداشتی ، درمانی شهری خدمات مشاوره ، آموزش ، مراقبت و درمان بیماری های آمیزشی ، ایدز و سایر بیماری های قابل انتقال را به افراد داوطلب و افراد مبتلاء به معتادان تزریقی ، معتادان بی خانمان و خانواده های آنان (طبق ضوابط و آیین نامه مرکز مدیریت بیماری ها) ارائه می کند.

ماده ۱۱ (از آیین نامه ها)

فصل دوم_ ضوابط تأسیس (بهره برداری) :
الف_ شرایط متقاضیان تأسیس :
ماده (۱۱) _ کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی ، سازمان های دولتی و خصوصی ، سازمان های مردم نهاد و انجمن های خیریه می توانند با رعایت ضوابط مربوطه متقاضی تأسیس مراکز گذری و راه اندازی تیم های سایر باشند. (متقاضیان تأسیس وزارت ، سازمان بهزیستی ، هلال احمر ، سازمان زندان ها ، نیروی انتظامی ، تعاونی های خدمات بهداشتی ، درمانی و ... می توانند باشند.)

ماده ۱۲ (از آیین نامه ها)

ب_ شرایط بهره برداری :
ماده (۱۲) _ افراد یا سازمان های متقاضی باید درخواست خود را به معاونت بهداشتی دانشگاه مربوطه ارائه نمایند. لازم است کمیته ای مشتکل از معاونت درمان ، نماینده اداره نظارت بر درمان دانشگاه ، معاونت بهداشتی ، کارشناس بهداشت روان و نماینده رئیس دانشگاه در امور اعتیاد ، درخواست را بررسی و پس از تطبیق آن با آیین نامه و تعیین محل مرکز توسط کمیته موضوع ماده (۱۳) ، حداکثر یک ماه پس از وصول درخواست ، نسبت به صدور مجوز با امضای معاونت بهداشتی اقدام و به متقاضی ابلاغ نمایند. (بدیهی است در صورت تمایل مرکز به وجود واحد درمان نگهدارنده با داروهای آگونیست می بایست مجوز مربوطه به طور جداگانه از مبادی مرتبط اخذ گردد.)

محل مرکز گذری : لازم است مرکز گذری در مناطق جغرافیایی که نسبت قابل توجهی از جمعیت معتادان بی خانمان را داراست تأسیس گردد و تعیین محل مرکز به عهده کمیته ای است که طی نامه شماره ۲۳۳۴۸۶ مورخ ۱۳۸۵/۷/۱۹ توسط وزیر محترم بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ابلاغ گردیده است. اعضای کمیته ریاست دانشگاه علوم پزشکی محل مدیرکل بهزیستی استان ، دبیر شورای هماهنگی مواد مخدر استان و نماینده نیروی انتظامی می باشند. تبصره _ وجود اصل رونوشت صورتجلسه تعیین محل در مرکز الزامی است.	ماده ۱۳ (از آیین نامه ها)
معرفی مسئولین و پرسنل کاهش آسیب مرکز (موضوع ماده ۲۵) همراه با مدارک آنان برای کلیه نوبت های کاری	ماده ۱۴ (از آیین نامه ها)
قبل از بهره برداری و شروع بکار مرکز جلسه ای با حضور موسس و مسئول مرکز نماینده معاونت بهداشتی/مرکز بهداشت منطقه و نماینده نیروی انتظامی منطقه و نماینده شورای هماهنگی مواد مخدر استان تشکیل و راهکارهای عملی جهت شناسایی محل های بیتوته معتادان تزریقی ، شناسایی معتادان کلیدی و برقراری ارتباط با آنان و شناسایی معتمدین محل ، مشخص گردیده و در صورتجلسه ای ثبت و الزاماً رونوشت آن در مرکز موجود باشد.	ماده ۱۵ (از آیین نامه ها)
اعلام نام و نشانی دقیق و ساعات فعالیت به معاونت	ماده ۱۶ (از آیین نامه ها)
آغاز فعالیت و اعلام شروع به کار مرکز به معاونت	ماده ۱۷ (از آیین نامه ها)
نقشه ساده ای از منطقه تحت پوشش مرکز (کروکی) باید در مرکز نصب و مسیر تیم سیار در آن مشخص شده باشد.	ماده ۱۸ (از آیین نامه ها)
کلیه خدمات کاهش آسیب (مطابق با ماده ۴) را می توان در مراکز گذری ارائه کرد.	ماده ۱۹ (از آیین نامه ها)

متن قانون:

فصل سوم _ ضوابط ساختمانی و تجهیزاتی الف_ ضوابط ساختمانی : ماده ۲۰_ حداقل مساحت مورد نیاز برای مرکز ۴۰ مترمربع می باشد.	ماده ۲۰ (از آیین نامه ها)
رعایت حداقل استانداردهای زیر برای مرکز گذری الزامی است. - امنیت فیزیکی مرکز که از نظر فنی ، توسط گروه فنی واحد مدیریت منابع فیزیکی دانشگاه تأیید شده و حداقل مشابه ساختمان های معمولی همان منطقه باشد. - حداقل وجود یک سرویس بهداشتی (شامل دستشویی و توالت) - حداقل وجود یک دوش جهت استحمام تبصره _ سرویس بهداشتی و دوش باید مطابق با ضوابط مرکز سلامت محیط و کار باشد. - وجود فضایی مناسب به عنوان انبار جهت نگهداری کاندوم ، سوزن ، سرنگ و سایر مواد مصرفی تبصره _ وسعت انبار باید متناسب با وسعت مرکز باشد. برای مساحت ۴۰ مترمربع ، انبار با فضای ۴ مترمربع یا یک کمد دو درب ، که قفل داشته باشد مناسب است. - آبدارخانه برای تهیه چای و غذا یا گرم کردن غذا - در صورت وجود واحد درمان با داروهای آگونیسست در مرکز ، لازم است شرایط واحد طبق آیین نامه راه اندازی مراکز درمانی سوء مصرف و پروتکل درمان وابستگی به مواد افیونی با داروهای آگونیسست رعایت شود.	ماده ۲۱ (از آیین نامه ها)

ماده ۲۲ (از آیین نامه ها)

ب_ تجهیزات :
ماده (۲۲) _ وسایل مورد نیاز در مرکز گذری شامل موارد زیر است :
- يك عدد تخته آموزشی به ابعاد حداقل ۵۰*۵۰ سانتی متر
- ميز و صندلي به تعداد مورد نیاز (حداقل ۲۰ عدد صندلي)
(
- امکان ارتباط تلفنی (ثابت یا سیار)
- وسایل بهداشتی (کاندوم ، سرنگ و سوزن ، پنبه ، الکل ، فیلتر ، ملاقه ، ست پانسمان)
تبصره _ لازم است وسایل استریل پانسمان به اندازه نیاز دو هفته مصرف ، در مرکز موجود باشد.
- وسایل صرف چای ، آب ، غذا و پخت غذا ، ظروف غذایی يك بار مصرف

ماده ۲۳ (از آیین نامه ها)

تجهیزات لازم برای ارائه خدمات تیم سیار عبارتند از :
۱. کارت شناسایی
۲. يك عدد کوله پشتی جهت حمل وسایل برای هر نفر
۳. سوزن ، سرنگ ، فیلتر و آب مقطر ، صابون ، قاشق
۴. کاندوم
۵. پنبه و الکل
۶. پمفلت و بروشور آموزشی و برگه معرفی مراکز ارائه دهنده خدمات
۷. دستکش و ماسک برای استفاده در صورت لزوم
۸. دفتر یادداشت
۹. فرم ارجاع
۱۰. Box Safety
۱۱. وسایل پانسمان

ماده ۲۴ (از آیین نامه ها)

رعایت کلیه ضوابط و دستورالعمل های بهداشتی ابلاغی وزارت منجمله موارد ذیل در واحد / مرکز ، الزامی است :
۱. دیوارها و سقف باید سالم ، به رنگ روشن ، بدون درز ، شکاف ، ترک خوردگی و قابل شستشو باشد.
۲. کف قابل شستشو ، صاف ، بدون فرورفتگی و دارای شیب مناسب به سمت فاضلاب و مجهز به کفشویی سیفون دار (شترگلو)
۳. تهویه مناسب و نور کافی در حد قابل قبول
۴. سیستم سرمایش و گرمایش مناسب
۵. وجود کپسول اطفاء حریق (به ازای هر ۵۰ مترمربع يك کپسول ۴ کیلوگرمی)
۶. استفاده از روپوش تمیز ، ماسک و دستکش یکبار مصرف
۷. استفاده از ملحفه های یکبار مصرف یا رول کاغذی
۸. جمع آوری ، نگهداری ، انتقال و دفع مناسب زباله های آلوده ، تیز و برنده و وسایل مستعمل تزریق
۹. وجود Safety Box جهت جمع آوری ، نگهداری و دفع سرسوزن
۱۰. وجود سطل زباله درب دار مقاوم به آب و مواد ضدعفونی کننده به تعداد مناسب
۱۱. وجود کیسه زباله زرد رنگ برای زباله های عفونی و کیسه زباله سیاه رنگ برای زباله های غیرعفونی
۱۲. تفکیک زباله های عفونی از غیرعفونی ، وجود محل نگهداری آنها با رعایت شرایط بهداشتی و نیز دفع زباله های عفونی در کیسه های زرد رنگ مقاوم ، ضد نشت ، دارای برچسب و محل نگهداری موقت آنها نیز با حجم کافی ، ابعاد مناسب و قابل ضدعفونی کردن بوده و شرایط بهداشتی در آن رعایت شود.
۱۳. ارائه قرارداد جهت دفع زباله های عفونی با مراکز درمانی یا شهرداری که دارای سیستم دفع بهداشتی و

مناسب زباله مي باشند.
۱۴. لزوم رعايت ضوابط بهداشتي در آبدارخانه و محل سروغذا
۱۵. رعايت ضوابط بهداشتي براي سرويس هاي بهداشتي و حمام

ماده ۲۵ (از آيين نامه ها)

فصل پنجم _ ضوابط پرسنلي : ماده (۲۵) _ پرسنل کاهش آسيب : شامل كليۀ افرادي است كه بتوانند فعاليت هاي ذيل را به انجام برسانند. حداقل تعداد پرسنل لازم در هر نوبت كاري مركز گذري ۴ نفر مي باشد كه به تفكيك فعاليت ها عبارتند از :

الف_ مسئول مركز گذري : لازم است مسئول مركز پزشك ، پيراپزشك (مانند كاردان يا كارشناس رشته هاي پرستاري ، ماما يي ، علوم آزمايشگاهي و ...) روانشناس يا كارشناس مشاوره باشد.
تبصره _ حضور مسئول مركز در تمامي ساعات كار مركز الزامي است.

ب_ مسئول برنامه سرنگ و سوزن ، آموزش رفتار جنسي سالم ، مشاوره جهت انجام آزمايش HIV و ساير عفونت هاي قابل انتقال : يك نفر به ازاء حداكثر ۱۰۰ نفر مراجعه كننده در روز با حداقل تحصيلات ديپلم
پ_ متصدي پذيرش و تحويل سرنگ و سوزن و كاندوم : يك نفر به ازاء حداكثر ۱۰۰ نفر مراجعه كننده در روز با حداقل تحصيلات سوم راهنمايي

تبصره _ لازم است افراد ذكر شده در بندهاي (الف) ، (ب) و (پ) دوره هاي آموزشي کوتاه مدت کاهش آسيب (برنامه هاي سرنگ و سوزن و رفتارهاي جنسي سالم) كه طبق برنامه زمان بندي شده توسط وزارت ارائه مي شود ، گذرانده باشند.

ت_ يك نفر خدمه كه مي تواند يكي از اعضاي گروه همسان باشد.

تبصره _ گروه همسان شامل افراد معتاد پاك شده مي باشند.

ج_ در صورت وجود واحد درمان با داروهاي آگونيست در مركز گذري ، فضا و پرسنل واحد مطابق با آخرين پروتكل درمان وابستگي به مواد افيويني با داروهاي آگونيست وزارت تعريف مي شود.

تبصره _ دفترتي تحت عنوان " دفتر گزارش روزانه " بايد در مركز وجود داشته باشد و همه كاركنان موظف باشند كليۀ وقايعي كه در فرم هاي ثبت اطلاعات گنجانده نمي شود در آن يادداشت كنند. موارد مي تواند شامل شناسايي پاتوق هاي جديد ، گسترش انواع مواد جديد يا روش هاي خاصي از مصرف مواد ، مشاهده موارد مرگ و مير ، مشاجرات و تهديد ها عليه كاركنان ، وقوع تماس با نوک سوزن يا ساير وقايعي كه با آن مواجه شده اند ، باشد. در انتهاي هر ماه خلاصه اين گزارش ها در آخرين جلسه هفتگي همان ماه مطرح و از نتايج بحث براي بهبود كار استفاده مي شود.

د_ اعضاي تيم سيار : هر تيم سيار حداقل متشكل از ۲ نفر است. شرايط زير در انتخاب اعضاي تيم سيار بايد مدنظر قرار گيرد :

- بهتر است حداقل يكي از اعضاي تيم سيار از گروه همسان باشد.

- حداقل يك نفر از اعضاي تيم سيار داراي مدرک ديپلم باشد.

- ترجيحاً بهتر است يكي از اعضاي تيم سيار از ساكنان همان محل باشد.

- اعضاي تيم سيار بايد قبل از شروع به كار تحت آموزش و

سالانه حداقل يك بار تحت بازآموزي پيرامون خدمات کاهش آسيب قرار گيرند.
- وزارت موطف است سالانه حداقل يك كارگاه بازآموزي براي تيم هاي سيار برگزار نمايد.

وظايف تيم هاي سيار عبارتند از :
الف) شناسايي محل هاي آلوده مانند محل هاي بيتوته معتادان تزريقي
ب) شناسايي معتادان كليدي و برقراري ارتباط با آنان
پ) شناسايي معتمدين محل و افراد كليدي و توجه آنان تبصره _ مناطق تحت پوشش تيم / تيم هاي سيار بايد در قرارداد تاسيس مركز گذري مشخص شده باشند.
ت) آموزش مصرف كنندگان تزريقي مواد درخصوص تزريق ايمن ، خطرات تزريق مشترك ، راه هاي انتقال عفونت HIV و هپاتيت B , C
ث) تحويل سرنگ و سوزن استريل و پنبه و الكل ، ملاقه يا قاشق ، فيلتر ، آب مقطر براي تزريق به معتادان تزريقي (ميزان تحويل داده شده به حداكثر نياز روزانه فرد معتاد بستگي دارد.)
ج) تحويل كاندوم ، آموزش نحوه استفاده از آن و آموزش رفتار جنسي سالم
چ) تحويل Box Safety به معتادان و تشويق آنان به جمع آوري سرنگ و سوزن و تحويل آن به تيم سيار
ح) توزيع مواد آموزشي مانند پمفلت ها و پرورشورها
خ) ارجاع مصرف كنندگان به مراكز ارائه دهنده خدمات (مراكز گذري ، مراكز مشاوره رفتاري ، مراكز بهداشتي ، درماني)
تبصره _ موارد ت ، ث ، ج ، چ و خ بايد مطابق با دستورالعمل نظارتي كه از طرف وزارت ابلاغ خواهد شد اجراء شود.
د) ثبت آمار مراجعات روزانه (مطابق با فرم هايي كه ابلاغ خواهد شد)

ماده ۲۶ (از آيين نامه ها)

فصل ششم _ وظايف مؤسسان :
ماده (۲۷) _ معرفي مسئول و كليه كاركنان واجد شرايط ، بر اساس ضوابط و استانداردهاي مربوطه براي مركز جهت تمام نوبت هاي كاري تبصره _ در صورتيكه مؤسس مركز شخص حقيقي باشد ، تصدي مسئوليت مركز توسط وي با رعايت ضوابط اين آيين نامه بلامانع است.

ماده ۲۷ (از آيين نامه ها)

در صورت تخلف يا عدم حضور مسئول مركز ، مؤسس مي تواند با ارائه مدارك و مستندات و در صورت احراز تخلف ، تعويض وي را درخواست نمايد.

ماده ۲۸ (از آيين نامه ها)

در صورت استعفاء يا پايان مدت قرارداد مسئول مركز ، مؤسس موظف است بلافاصله فرد واجد شرايطي را جهت تصدي مسئوليت مركز معرفي نمايد. بديهي است تا انجام تشريفات اداري و صدور مجوز جديد ، مسئول سابق مركز كماكن عهده دار مسئوليت قبلي خواهد بود. تبصره _ حداقل قرارداد مسئول مركز يك سال است.

ماده ۲۹ (از آيين نامه ها)

تعيين محل استقرار مركز

ماده ۳۰ (از آيين نامه ها)

رعايت كليه ضوابط و مقررات و دستورالعمل هاي وزارت / معاونت

ماده ۳۱ (از آيين نامه ها)

برنامه ريزي و سازماندهي جهت ارائه خدمات مطلوب ، جلب رضايت مراجعين

ماده ۳۲ (از آيين نامه ها)

تأمین تجهیزات بر اساس دستورالعمل های مربوطه برای مرکز	ماده ۳۳ (از آیین نامه ها)
رفع نواقص و ایرادهای مرکز در مدتی که توسط کارشناسان وزارت و یا دانشگاه و یا مسئول مرکز اعلام می گردد.	ماده ۳۴ (از آیین نامه ها)
اجرای نظرات و پیشنهادات مسئول مرکز بر اساس ضوابط مربوطه	ماده ۳۵ (از آیین نامه ها)
فصل هفتم _ وظایف مسئول مرکز : ماده (۳۶) _ حضور مستمر و فعال در ساعات تعیین شده در مرکز و قبول مسئولیت های مربوطه	ماده ۳۶ (از آیین نامه ها)
بررسی و تأیید صلاحیت علمی و عملی کارکنان مرکز و تیم سیار بر اساس ضوابط این آیین نامه و معرفی آنها به همراه مدارک به معاونت مربوطه	ماده ۳۷ (از آیین نامه ها)
نظارت بر کلیه فعالیت ها و کیفیت انجام خدمات ، مشخص کردن نحوه ثبت اطلاعات و آمار در مرکز ، ارائه گزارش به مقامات ذیربط و برقراری ارتباط و همکاری با سازمان ها و نهادهای ذیربط بر عهده مسئول مرکز است. مسئولیت حسن اجرای آیین نامه با مسئول مرکز می باشد. تبصره ۱_ مسئول مرکز موظف است هر هفته جلسات هفتگی در زمان مشخص با حضور کلیه کارکنان تشکیل دهد تا روند حل مشکلات با مشارکت آنان تسهیل شود و همچنین از این جلسات برای تداوم آموزش کارکنان استفاده شود. نتایج این جلسات در دفتر ویژه جلسات ، به طور خلاصه ثبت می شود. تبصره ۲_ نحوه ثبت اطلاعات و آمار مرکز باید حداقل مواردی را که توسط کمیته کشوری کاهش آسیب تعیین می شود شامل گردد. در صورتیکه ثبت موارد دیگری از نظر مرکز لازم باشد باید در جلسه هفتگی مرکز مشخص و در دفتر مربوطه ثبت شود. لازم است این صورتجلسه در دسترس باشد تا در صورت لزوم در اختیار تیم ارزشیابی وزارت / معاونت قرار گیرد. تبصره ۳_ پیش از شروع کار لازم است تیمی متشکل از خود کارکنان مرکز و تحت نظارت مسئول مرکز ، ارزیابی سریع وضعیت برای مشخص نمودن پاسخ برخی از سؤالات کلیدی در زمینه فعالیت های مرکز مانند تعیین انواع مواد شایع و روش های مصرف ، پاتوق ها ، ساعات حضور در این محل ها ، افراد کلیدی محل ، در صورت امکان تعداد تخمینی مصرف کنندگان مواد در منطقه تحت پوشش و نگرش افراد کلیدی در مورد برنامه های مرکز ، انجام دهند و از نتایج آن برای طراحی اهداف جزئی مرکز استفاده کنند.	ماده ۳۸ (از آیین نامه ها)
تهیه و تنظیم برنامه کاری مرکز ، واحد ، تیم سیار و نظارت بر حسن انجام ارائه خدمات در ساعات تعیین شده.	ماده ۳۹ (از آیین نامه ها)

متن قانون:

کلیه اطلاعات مرتبط با مراجعین ، کاملاً محرمانه بوده و انعکاس آن به مراجع استعلام کننده با مجوز وزارت / معاونت / مراجع قضایی امکانپذیر خواهد بود. تبصره _ مسئولیت قانونی این امر به عهده مؤسس و مسئول مرکز خواهد بود.	ماده ۶۱ (از آیین نامه ها)
کلیه مراکز مشاوره ، مراکز بهداشتی ، درمانی و بیمارستان ها موظفند افراد ارجاع شده از	ماده ۶۲ (از آیین نامه ها)

مراکز گذري را با برگه ارجاع پذيرش نمايند. لازم است هر مرکز گذري با يك مرکز مشاوره كه در آن خدمات مشاوره ، آزمون ايدز ، هپاتيت و نمونه گيري انجام مي شود ارتباط داشته باشد.

ماده ۶۳ (از آيين نامه ها)

نظارت بر عملکرد كلييه مراکز در سراسر کشور ، به عهده معاونت هاي مربوطه و در صورت نياز ، وزارت مي باشد.

ماده ۶۴ (از آيين نامه ها)

ارائه آمار و اطلاعات درخواستي به بازرسين وزارت / معاونت و يا رأساً به خود وزارت / معاونت مربوطه طبق زمان بندي اعلامي ضروري مي باشد.

ماده ۶۵ (از آيين نامه ها)

وزارت (دفتر سلامت رواني ، اجتماعي و مدارس) موظف است آمار عملکرد ارسالي از معاونت مربوطه را مطابق با فرمي كه كميته كشوري کاهش آسيب ابلاغ خواهد كرد ، هر ۶ ماه يكبار ، به اين كميته اعلام نمايد.

ماده ۶۶ (از آيين نامه ها)

همكاري كامل و مستمر با بازرسان وزارت / معاونت مربوطه و ديگر مراجع ذيصلاح قانوني و اجراي دستورالعمل هاي آنها از سوي مؤسسين ، مسئولين و ديگر كاركنان مركز الزامي است.

ماده ۶۷ (از آيين نامه ها)

كلييه مراکز موجود ، مكلفند حداكثر ظرف مدت يكسال پس از تصويب و ابلاغ اين آيين نامه و با هماهنگي معاونت هاي ذيربط ، وضعيت خود را ، از نظر شرح وظائف مؤسس ، مسئول و ساير كاركنان مركز ، ضوابط بهداشتي (به استثناي موارد مربوط به ساختار فيزيكي ساختمان) ، حفاظتي ، پرسنلي و نظارتي با شرايط و ضوابط مندرج در اين آيين نامه تطبيق دهند.

ماده ۶۸ (از آيين نامه ها)

فصل نهم _ تخلفات :
ماده (۶۸) _ چنانچه مؤسس / مسئول / كاركنان مركز از ضوابط تعيين شده در اين آيين نامه و يا دستورالعمل هاي علمي - اجرايي ابلاغي توسط وزارت تخطي نمايند ، بر حسب شدت آن ، به ترتيب ذيل رفتار خواهد شد : الف_ بار اول تذکر شفاهي با قيد مورد تخلف ، در صورتجلسه بازرسني محل ،

توسط کارشناسان یا بازرسان وزارت / معاونت ذیربط ب_ بار دوم اخطار کتبی توسط وزارت / معاونت ذیربط ، حداقل به فاصله یک ماه از اخطار شفاهی ج_ بار سوم اخطار کتبی توسط وزارت / معاونت ذیربط ، به فاصله یک ماه از اخطار کتبی قبلی و اعلام موضوع به مراجع ذیصلاح مرتبط د_ در صورت تکرار و عدم توجه به اخطارهای قبلی (اعم از شفاهی و کتبی) ، چنانچه اعمال انجام شده ، در قالب قانون تعزیرات حکومتی در امور بهداشتی و درمانی مصوب سال ۱۳۶۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام و اصلاحات بعدی آن باشد ، موضوع به کمیسیون ماده (۱۱) قانون فوق الذکر و در سایر موارد ، به محاکم قضایی و مراجع ذیصلاح قانونی ، احاله خواهد شد.

تبصره ۱_ روش اجرای تصمیمات نهایی کمیسیون مذکور و آراء صادره از سوی محاکم قضایی اعم از تعطیل دائم یا موقت ، ابطال مجوز مرکز و ... توسط وزارت بررسی و جهت اجراء به واحدهای ذیربط ارجاع می گردد. تبصره ۲_ در مواردیکه عملکرد مرکز ، خلاف ضوابط و مقررات قانونی بوده و موجب ورود خسارات جسمانی یا روانی به بیماران و مراجعین شود ، به تشخیص وزیر بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و بدون اعمال تذکرات و اخطاریه ها و مجازات های مندرج در بندهای الف ، ب ، ج و د مورد در کمیسیون قانونی ، طرح گردیده و با رای کمیسیون و با تأیید رای توسط وزیر ، مجوز مرکز قابل لغو موقت یا دائم خواهد بود.

تخلف در مورد ماده (۵۹) (موضوع خرید و فروش مواد) منجر به لغو مجوز مرکز و معرفی مؤسس و مسئول آن به تعزیرات حکومتی و دادگاه انقلاب می گردد.

در صورت وجود واحد ، تخلف در این رابطه بر اساس آیین نامه راه اندازی مرکز درمان سوء مصرف مواد ابلاغیه وزارت ، رفتار خواهد شد.

ماده ۶۹ (از آیین نامه ها)

ماده ۷۰ (از آیین نامه ها)

ماده ۷۱ (از آیین نامه ها)

این آیین نامه مشتمل بر ۹ فصل و ۷۱ ماده و ۲۳ تبصره در تاریخ ۱۳۸۶/۰۸/۳۰ به تصویب رسیده و از تاریخ ابلاغ لازم الاجراء می باشد و کلیه آیین نامه ها و بخشنامه های مغایر با آن لغو می گردد.
دکتر کامران باقری لنکرانی وزیر